

Privaatrechtelijke pensioenregelingen

Verzamelwet pensioenen 2017

Pensioenbrief 2017/15

Op 1 februari 2017 is de zogenoemde Verzamelwet pensioenen 2017 ingediend bij de Tweede Kamer. Deze wet beoogt de Pensioenwet op een aantal relatief kleine technische en beleidsmatige punten te verbeteren en te verduidelijken. Ik bespreek enkele punten daarvan.

1. **Overgang ondernemingspensioenfondsen in een algemeen pensioenfonds**

Ondernemingspensioenfondsen kunnen sinds 2016 opgaan in een algemeen pensioenfonds (APF). In bepaalde situaties bleek dat echter toch niet te kunnen door een leemte in de wet. Het betreft gesloten fondsen waarvan de sponsor (de werkgever) nog gewoon bestaat, maar die sponsor niet bereid is met het APF een uitvoeringsovereenkomst te sluiten. Zo'n uitvoeringsovereenkomst is thans wel een vereiste om te kunnen opgaan in een APF. Een recent voorbeeld hiervan is de overgang van het Pensioenfonds Sanoma naar het algemeen pensioenfonds Stap. De Verzamelwet zorgt ervoor dat ook in dit soort gevallen het fonds – ook zonder medewerking van de sponsor – kan opgaan in een APF. Dat doet de Verzamelwet door te bepalen dat in die gevallen het APF een uitvoeringsreglement moet opstellen. Dit in plaats van een uitvoeringsovereenkomst met de sponsor. Overigens geldt dit al voor gesloten fondsen die opgaan in een APF en waarvan de sponsor wél heeft opgehouden te bestaan.

2. **Uitbreiding adviesrecht verantwoordingsorgaan**

APF-en kunnen dus een uitvoeringsreglement hebben. Bij het APF met een belanghebbendenorgaan (BO) moet het BO advies geven bij het wijzigen van dat reglement. Bij het APF met een verantwoordingsorgaan ontbreekt zo'n adviesrecht op dit moment. De Verzamelwet verandert dat. Vanaf juli 2017 heeft het verantwoordingsorgaan bij een APF het recht te adviseren over het wijzigen van een uitvoeringsreglement.

3. **Raad van toezicht ondernemingspensioenfondsen**

Bedrijfstakpensioenfondsen en APF-en (zonder *one-tier board board*) hebben verplicht een raad van toezicht (RvT). Dat is zo sinds juli 2014. Voor andere pensioenfondsen geldt die verplichting nu niet. Zij kunnen voor hun interne toezicht ook werken met een visitatiecommissie.

Vanuit praktische overwegingen – namelijk het op korte termijn onvoldoende beschikbaar zijn van onafhankelijke deskundigen – is er destijds voor gekozen om drie jaar later te bekijken of een verplichte RvT ook moet gaan gelden voor die andere fondsen.

Met de Verzamelwet wordt daaraan gehoor gegeven. Vanaf juli 2017 moeten alle fondsen een RvT hebben. Er bestaan drie uitzonderingen, namelijk voor (i) fondsen in liquidatie, (ii) volledige herverzekerde fondsen en (iii) ondernemingspensioenfondsen met een beheerd vermogen van < € 1 mld. Zij mogen blijven werken met een visitatiecommissie.

Overigens: De Nederlandsche Bank ziet liever dat de

RvT-verplichting ook voor kleine fondsen geldt. Juist kleine fondsen zouden in de praktijk moeite hebben met de toegenomen complexiteit en dus gebaat zijn bij een versterking van het intern toezicht, aldus DNB.

4. **Voorwaardelijkheidsverklaring**

Pensioenuitvoerders zijn thans verplicht in *alle* informatieverstrekkingen de zogenoemde voorwaardelijkheidsverklaring op te nemen. Alleen dan is de indexatieregeling voorwaardelijk, aldus de Pensioenwet. De sanctie voor het niet (of niet juist) gebruiken van de voorwaardelijkheidsverklaring is 'onvoorwaardelijkheid' en kan daardoor kostbaar zijn. De Verzamelwet beoogt deze verplichting te nuanceren door die niet meer te laten gelden voor *elke* informatieverstrekking, maar alleen voor persoonlijke informatieverstrekking *over toeslagverlening*. Opvallend punt is dat volgens de regering dit reeds nu al de praktijk zou zijn bij uitvoerders.

Overigens: de AFM heeft voor een verdergaande beperking bepleit. De AFM wil dat de voorwaardelijkheidsverklaring alleen hoeft te worden opgenomen in periodieke en gerichte informatie naar aanleiding van een *besluit* over indexatie. Alleen dan zou de verklaring nodig en effectief zijn, aldus de AFM.

5. **Elektronische informatieverschaffing**

Sinds juli 2015 kunnen pensioenuitvoerders informatie ook elektronisch verstrekken. Zij kunnen dat alleen doen indien de uitvoerder de aanspraakgerechtigde daarover eerst *schriftelijk* heeft geïnformeerd en die gerechtigde daartegen geen bezwaar heeft gemaakt.

De Verzamelwet voegt hier iets aan toe. Vanaf juli 2017 is het óók mogelijk de aanspraakgerechtigde *elektronisch* te informeren dat de uitvoerders voortaan op die wijze willen blijven communiceren. In dat geval moet de aanspraakgerechtigde daar expliciet mee in stemmen. Anders dan bij een schriftelijke aankondiging, zal de uitvoerder bij een elektronische aankondiging dus niet vertrouwen op het niet (re)ageren door de gerechtigde.

6. **Aanpassingen Wet verbeterde premieregeling**

De Verzamelwet past ook enkele zaken aan die verband houden met de Wet verbeterde premieregeling. Het betreft de volgende zaken:

- Er wordt verduidelijkt dat een periodieke vaste stijging van de uitkering mogelijk is bij een variabele pensioenuitkering op grond van de Wet verbeterde premieregeling.
- De maximale spreidingsperiode voor financiële meen- tegenvallers bij een variabele uitkering wordt verlengd van vijf naar tien jaar.
- Pensioengerechtigden die met hun kapitaal een vaste uitkering hebben gekocht in de periode 1 januari 2014 tot 8 juli 2015 krijgen de mogelijkheid om hun pensioenen over te dragen naar een andere pensioenuitvoerder indien de huidige verzekeraar een variabele uitkering (nog) niet aanbiedt. Bij die nieuwe uitvoerder moet dan wel een variabele uitkering worden ingekocht.

(www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/02/07/verzamelwet-pensioenen-2017)

Mr. T. Huijg